

ADVIES AAN GEMEENTERAAD

Zaak	0965234152/234153
Vertrouwelijkheid	Geheim (tot 27 mei 2026)
Afdeling	Leefomgeving
Datum besluit college B&W	12 mei 2026
Portefeuillehouder	P.H. Spirk
Financiële consequenties	Zie paragraaf financiële aspecten.

ONDERWERP Voortzetting aanpak roekenkolonie 2027 tot en met 1 mei 2029

BESLISPUNT

Ingestemd met:

1. Het voortzetten van het beheer van de roekenkolonie volgens optie 2 voor de periode van 2027 tot en met 1 mei 2029;
2. Een jaarlijkse inzet van € 14.000 in 2027, € 14.500 in 2028 en € 15.000 in 2029;
3. Via de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025 overhevelen van de resterende middelen, zijnde € 51.250, naar 2026 en het naar verwachting resterende bedrag van € 37.750 beschikbaar stellen voor inzet in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029;
4. Het beschikbaar stellen en opnemen van een aanvullend budget van € 5.750 in de begroting 2027 voor de jaarschijf 2029.

OVERLEG GEVOERD MET (ADVIES INGEWONNEN BIJ)

- Ecoloog bureau VERBEEK;
- Team beheer openbare ruimte buitendienst.

SAMENVATTING

In het gebied tussen de Brandstraat, Scheelenstraat, Hennebergstraat en Bulkemstraat bevindt zich een roekenkolonie. De aanwezigheid van deze kolonie wordt door een deel van de omwonenden als overlastgevend ervaren. Naar aanleiding hiervan is een bewonersgroep gevormd die met de gemeente in gesprek is gegaan. Dit heeft in 2023 geleid tot het opstellen van een roekenbeschermingsplan, met als doel de overlast te beperken. Sindsdien zijn, op basis van een door de Provincie Limburg verleende ontheffing, maatregelen uitgevoerd om de roeken te verplaatsen of te ontmoedigen.

Uit tellingen blijkt dat het totaal aantal nesten in de gemeente is toegenomen, terwijl binnen het projectgebied juist een afname zichtbaar is. Binnen het projectgebied heeft een verschuiving van het zwaartepunt plaatsgevonden. Dit laat zien dat de kolonie zich binnen het gebied verplaatst, maar niet verdwijnt. Uit de praktijk blijkt bovendien dat roeken zich slechts beperkt laten verplaatsen en dat de huidige locatie aantrekkelijk blijft voor de soort. Daarmee is volledige verplaatsing van de kolonie niet realistisch en ligt het voor de hand de aanpak te richten op het beheersen van de kolonie. De ontheffing van de provincie is verlengd tot 1 mei 2029, waardoor maatregelen kunnen worden voortgezet. Het beschikbare budget voor de uitvoering van de huidige aanpak loopt tot en met 2026, waardoor besluitvorming over de vervolgaanpak noodzakelijk is.

Aan uw raad wordt voorgesteld de aanpak in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029 voort te zetten volgens optie 2. Deze aanpak is gericht op het beheersen van de roekenkolonie en het zoveel mogelijk beperken van overlast voor omwonenden, binnen de geldende ecologische en juridische randvoorwaarden. De ervaringen van de afgelopen jaren laten zien dat deze aanpak bijdraagt aan het verminderen van de overlast. In onderstaand voorstel wordt hier nader op ingegaan.

INLEIDING

In het gebied tussen de Brandstraat, Scheelenstraat, Hennebergstraat en Bulkemstraat bevindt zich een roekenkolonie. Omwonenden ervaren al meerdere jaren overlast. Sinds 2024 worden maatregelen uitgevoerd om deze overlast te beperken. De ervaringen laten zien dat verplaatsing slechts beperkt mogelijk is. Met het aflopen van het beschikbare budget in 2026 wordt uw raad voorgesteld een besluit te nemen over de aanpak van de roekenkolonie voor de periode 2027 tot en met 1 mei 2029. Voorliggend voorstel voorziet hierin.

WET- EN REGELGEVING

Roeken zijn een beschermde vogelsoort. Op grond van de Omgevingswet zijn roeken en hun nesten jaarrond beschermd. Het verwijderen of verplaatsen van nesten en het treffen van verstorende maatregelen is daarom alleen toegestaan met een ontheffing van de Provincie Limburg. De gemeente Simpelveld beschikt over een dergelijke ontheffing, die geldig is tot 1 mei 2029.

STRATEGISCHE VISIE / BELEIDSPROGRAMMA

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie.

RELATIE MET BESTAAND BELEID / EERDERE VOORSTELLEN

In 2023 heeft het college ingestemd met een aanpak gericht op het (gefaseerd) verplaatsen van de roekenkolonie en het treffen van ontmoedigingsmaatregelen. Over de voortgang is uw raad in de afgelopen jaren geïnformeerd via de BERAP en de begroting.

OVERWEGINGEN

In 2024 is gestart met een aanpak gericht op het gefaseerd verplaatsen van de roekenkolonie, gecombineerd met ontmoedigingsmaatregelen. Het doel was om de kolonie te laten uitwijken naar alternatieve locaties met minder directe invloed op de woonomgeving. In dat kader zijn alternatieve kolonieplaatsen ingericht.

De ervaringen van de afgelopen jaren laten zien dat roeken zich slechts beperkt laten verplaatsen. Tegelijkertijd blijkt uit tellingen dat het aantal nesten in het projectgebied is afgenomen, terwijl het zwaartepunt van de kolonie is verschoven. De overlast in de directe omgeving van de Sterflat is daarbij afgenomen, maar heeft zich verder het park in verplaatst. In het kader van de verleende ontheffing worden jaarlijks tellingen uitgevoerd naar het aantal nesten binnen de gemeente. Deze laten zien dat het totaal aantal nesten licht is toegenomen, terwijl binnen het projectgebied juist een afname zichtbaar is. Het merendeel van de nesten bevindt zich in de kolonies bij de Brandstraat e.o. (162 nesten) en de grensovergang Bocholtz (398 nesten). De meest recente telling dateert uit 2025; de telling voor 2026 is in uitvoering.

Locatie	2023	2024	2025
Branstraat e.o.	249	222	162
Totaal gemeente	556	580	626

In 2024 zijn rondom de Sterflat drie bomen ingrijpend gekandelaberd. Dit had lokaal effect, maar leidt op termijn tot aantasting van de kwaliteit en levensduur van het bomenbestand en is daarom niet geschikt om op grotere schaal toe te passen. Daarbij verplaatsen roeken zich binnen het gebied naar andere geschikte locaties (waterbedeffect). Daarom wordt ingezet op minder ingrijpende maatregelen, zoals het plaatsen van trechters in takvorken, die nestvorming ontmoedigen zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en duurzaamheid van het bomenbestand.

Hieruit volgt dat maatregelen effectief zijn in het beïnvloeden van de spreiding en omvang van de kolonie, maar niet leiden tot volledige verplaatsing. De huidige locatie blijft aantrekkelijk door de

aanwezigheid van hoge bomen, geschikt foerageergebied en de ligging nabij het buitengebied en water. Ervaringen in andere gemeenten bevestigen dit beeld. Binnen de kaders van de ontheffing en met behoud van het bomenbestand is volledige verplaatsing niet realistisch. Gelet hierop ligt het voor de hand de aanpak te richten op het beheersen van de roekenkolonie in plaats van op volledige verplaatsing. Daarbij wordt ingezet op een samenhangend pakket van maatregelen, waaronder het verwijderen van nesten buiten het broedseizoen, ontmoedigings- en afschrikmaatregelen en beperkt beheer.

Tegelijkertijd wordt onderkend dat roeken onderdeel uitmaken van de lokale natuur. Omwonenden zijn de afgelopen jaren betrokken bij de aanpak. Aan uw raad wordt voorgesteld de aanpak in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029 voort te zetten volgens optie 2. Deze aanpak is gericht op het beheersen van de roekenkolonie en het beperken van overlast voor omwonenden. De financiële consequenties zijn opgenomen in de paragraaf financiële toelichting.

OPTIES

Bij de verdere aanpak van de roekenkolonie zijn verschillende handelingsrichtingen mogelijk. Hieronder worden drie opties geschetst:

Optie 1 – Niets doen

De gemeente treft geen aanvullende maatregelen en laat de roekenkolonie zich autonoom ontwikkelen. De overlast voor omwonenden kan daardoor blijven bestaan of toenemen. De eerder geplaatste trechters worden verwijderd (kosten circa € 3.200). Deze optie vraagt om helder verwachtingsmanagement richting omwonenden. Meldingen van overlast worden afgehandeld, maar leiden niet tot aanvullende inzet. Deze optie wordt niet als voorkeursrichting aan uw raad voorgesteld.

Optie 2 – Voortzetten van beheer met een beperktere inzet

De gemeente zet het beheer voort met een gerichte en beperkte inzet van maatregelen, gericht op het beheersen van de kolonie en het beperken van overlast. De inzet bestaat uit een samenhangend pakket van maatregelen, waaronder het verwijderen van nesten buiten het broedseizoen, het plaatsen en in stand houden van trechters in takvorken en het inzetten van afschrikgeluiden. Voor de uitvoering is een jaarlijkse inzet noodzakelijk, inclusief monitoring, ecologische begeleiding en rapportage aan de provincie. De kosten bedragen naar verwachting € 14.000 in 2027, oplopend tot € 14.500 in 2028 en € 15.000 in 2029. Volledige verplaatsing van de kolonie is niet realistisch en een zekere mate van overlast zal blijven bestaan. Omwonenden worden geïnformeerd over werkzaamheden en voortgang en het gesprek met bewoners wordt voortgezet, onder andere via een jaarlijkse bewonersbijeenkomst. Deze optie wordt als voorkeursrichting aan uw raad voorgesteld.

Optie 3 – Intensiveren van beheer met ingrijpende maatregelen

De gemeente kiest ervoor het beheer van de roekenkolonie te intensiveren met een zwaardere inzet van maatregelen, zoals ingrijpende snoei of het verwijderen van bomen die geschikt zijn voor nestvorming. Deze aanpak heeft substantiële gevolgen voor het bomenbestand en het groenbeeld en staat op gespannen voet met het gemeentelijk beleid voor de openbare ruimte. Ingrijpende maatregelen vormen geen structurele oplossing, omdat roeken zich verplaatsen naar andere geschikte locaties (waterbedeffect). Het effect is naar verwachting tijdelijk. De financiële consequenties zijn niet uitgewerkt en vragen nadere analyse, evenals aanvullende ecologische en juridische afwegingen. Deze optie wordt, gelet op de beperkte effectiviteit en de nadelige gevolgen voor het bomenbestand en de leefomgeving, niet als voorkeursrichting aan uw raad voorgesteld.

PERSONELE ASPECTEN

De uitvoering van de maatregelen vraagt inzet van de gemeentelijke organisatie, met name van de buitendienst en betrokken beleidsmedewerker. Bij een beperkte beheerstrategie (optie 2) blijft de

benodigde personele inzet vanuit de gemeentelijke organisatie relatief beperkt en kan deze binnen de reguliere werkzaamheden worden opgevangen.

FINANCIËLE ASPECTEN

Voor de uitvoering van optie 2 wordt voor de periode 2027 tot en met 1 mei 2029 uitgegaan van een meerjarige financiële inzet. De kosten bedragen naar verwachting € 14.000 in 2027, € 14.500 in 2028 en € 15.000 in 2029. De geraamde kosten zijn gebaseerd op toepassing van indexatie.

Het voor 2026 beschikbare budget is ingezet ten behoeve van gemeentelijke ombuigingen. Om de uitvoering van het project in 2026 te kunnen continueren, heeft uw raad reeds ingestemd met het overhevelen van de resterende middelen uit 2025, zijnde € 51.250, naar 2026 via de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025. Van dit bedrag wordt in 2026 naar verwachting € 13.500 ingezet, waardoor een restant van € 37.750 beschikbaar blijft. Voorgesteld wordt om het naar verwachting resterende bedrag van € 37.750 beschikbaar te stellen voor inzet in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029. De lagere uitgaven in 2025 zijn het gevolg van reeds in 2024 uitgevoerde werkzaamheden, het maken van gerichte en kostenefficiënte keuzes en het feit dat in de uitvoering gaandeweg meer is ingezet op beheersmaatregelen, omdat volledige verplaatsing van de roekenkolonie in de praktijk niet realistisch is gebleken.

De totale benodigde middelen voor de uitvoering van optie 2 in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029 bedragen € 43.500. Na inzet van het resterende budget van € 37.750 resteert een aanvullend bedrag van € 5.750. Voorgesteld wordt dit bedrag op te nemen in de begroting 2027 voor de jaarschijf 2029. De totale uitgaven voor het project over de periode 2023 tot en met 2026 bedragen afgerond € 89.500. Met de voorgestelde inzet tot en met 1 mei 2029 komt de totale financiële omvang van het project uit op € 133.000.

AANBESTEDING

Voor de uitvoering van onderdelen van deze aanpak wordt gebruikgemaakt van externe expertise. De inkoop hiervan vindt plaats conform het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid.

COMMUNICATIE

De communicatie richt zich op de uitvoering van optie 2. Omwonenden worden tijdig geïnformeerd over werkzaamheden en de voortgang van de maatregelen. Daarnaast blijft de gemeente in gesprek met omwonenden, onder andere via een jaarlijkse bewonersbijeenkomst. In de communicatie wordt expliciet toegelicht dat verplaatsing van de roekenkolonie niet realistisch is. De inzet van de gemeente is gericht op het beheersen van de kolonie en het beperken van overlast. Hiermee wordt bijgedragen aan realistische verwachtingen en begrip voor de gekozen aanpak.

EVALUATIE

De uitvoering van optie 2 wordt jaarlijks gemonitord en geëvalueerd. Hierbij worden het aantal nesten en de ontwikkeling van de kolonie in beeld gebracht. Uw raad wordt over de voortgang geïnformeerd via de reguliere planning- en controlcyclus en, indien nodig, tussentijds via een raadsinformatiebrief. De uitkomsten van de monitoring worden benut om binnen de gekozen aanpak bij te sturen. Tevens wordt gerapporteerd aan de provincie conform de voorwaarden van de verleende ontheffing. In 2028 vindt een tussentijdse evaluatie plaats, met het oog op het aflopen van de ontheffing op 1 mei 2029. Op basis hiervan wordt tijdig een voorstel voor de periode na 1 mei 2029 aan uw raad voorgelegd.

VERVOLG / PLANNING

Na besluitvorming door uw raad wordt uitvoering gegeven aan optie 2.

BIJLAGEN

Geen bijlagen.

BESLISPUNT

Ingestemd met:

1. Het voortzetten van het beheer van de roekenkolonie volgens optie 2 voor de periode van 2027 tot en met 1 mei 2029;
2. Een jaarlijkse inzet van € 14.000 in 2027, € 14.500 in 2028 en € 15.000 in 2029;
3. Via de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025 overhevelen van de resterende middelen, zijnde € 51.250, naar 2026 en het naar verwachting resterende bedrag van € 37.750 beschikbaar stellen voor inzet in de periode 2027 tot en met 1 mei 2029;
4. Het beschikbaar stellen en opnemen van een aanvullend budget van € 5.750 in de begroting 2027 voor de jaarschijf 2029. In haar vergadering van d.d.

In haar vergadering van d.d. 12 mei 2026,

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris,

De burgemeester,

De heer G.H.J. Hollands

Mevrouw S.C.J. Scheepers